

T.C.
İSTANBUL
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/2056

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI) : İSTAB İSTANBUL TAŞIMACILAR BİRLİĞİ DERNEĞİ
VEKİLİ : AV. VUSLAT CAN GÖKTAŞ
Esentepe Mah.Ankara Cad.Serik Sok.No.1/16
Kartal/İSTANBUL

KARŞI TARAF (DAVALI) : İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. ESRA BARUT (Aynı yerde)

İSTEMİN ÖZETİ : İstanbul Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Kordinasyon Merkezi'nin 11.02.2016 tarih ve 2016/2-8 sayılı kararıyla kabul edilen ve 24.09.2016 tarihinde yürürlüğe giren "Öğrenci ve Personel Servis Taşımacılığı Yönergesi"nin 5. maddesinin; 1/e bendi, 1/h bendi, 6. maddesinin 5/a-2 bendi, 8. maddesinin 1/b-5 bendi, ek 1 numaralı taahhütname ve ek 2 idari yaptırım cetvelinin; Ukome toplantısına ilçe belediye temsilcilerinin katılmadığı, Yönergenin eki niteliğindeki Öğrenci ve Servis Taşımacılığı Taahhütnamesi'nin hak arama özgürlüğünü kısıtlayıcı olduğu, yönergenin eki niteliğindeki yaptırım cetvelinin hakkaniyetsiz olduğu iddialarıyla iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

SAVUNMA ÖZETİ : Dava konusu Ukome kararının ve ilgili yönergenin mevzuatın idareye tanıdığı yetki doğrultusunda hazırlandığını, hukuka uygun olan işlemlerin iptali için açılan davanın reddine karar verilmesi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İstanbul 4. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek, işin gereği görüldü:

Dava, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Kordinasyon Merkezi tarafından kabul edilen "Öğrenci ve Personel Servis Taşımacılığı Yönergesi"nin 5. maddesinin; 1/e bendi, 1/h bendi, 6. maddesinin 5/a-2 bendi, 8. maddesinin 1/b-5 bendi, ek 1 numaralı taahhütname ve ek 2 idari yaptırım cetvelinin iptali istemiyle açılmıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen 7. maddesinin (f) bendinde; Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek. (p) bendinde; Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek. Aynı kanunun 9. maddesinde; Büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerindeki her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla büyükşehir belediye başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile, Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin katılacağı Ulaşım Koordinasyon Merkezi kurulur. İlçe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar.

T.C.
İSTANBUL
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/2056

Ulaşım Koordinasyon Merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır, hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 17. maddesinin 1. fıkrasında; "UKOME, büyükşehir belediye başkanı veya görevlendireceği kişinin başkanlığında; a) Büyükşehir belediye başkanıca, belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmeleriyle bağlı kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde görevlendireceği en fazla on kişinin, b) Milli Savunma Bakanlığı temsilcisinin, c) Jandarma Genel Komutanlığı temsilcisinin, ç) Emniyet Genel Müdürlüğü temsilcisinin, d) Sınırları içerisinde deniz bulunan büyükşehirlerde, Sahil Güvenlik Komutanlığı temsilcisinin, e) Sınırları içerisinde deniz bulunan büyükşehirlerde, Denizcilik Müsteşarlığı temsilcisinin, f) Karayolları Genel Müdürlüğü temsilcisinin, g) Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü temsilcisinin, ğ) Kara Ulaştırma Genel Müdürlüğü temsilcisinin, h) Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü temsilcisinin, ı) Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü temsilcisinin, i) **Kendi belediyelerini ilgilendiren ve belediyelerinin yetki alanı içerisinde oluşan ve o belediyenin sınırları içerisinde başlayıp biten ulaşım konularında ilçe ve ilk kademe belediye başkanları veya görevlendirecekleri bir üyenin katılımından oluşur.**" hükmüne yer verilmiştir. Aynı maddenin 2. fıkrasında; "UKOME toplantılarına ayrıca, gündemdeki konularla ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının veya oda üst kuruluşu bulunan yerlerde üst kuruluşun temsilcileri oy hakkı olmaksızın **görüşleri alınmak üzere davet edilir.**" hükmüne yer verilmiştir. Yine aynı maddenin 3. fıkrasında da; "Büyükşehir Belediyesinin öteki birim başkanları ile diğer kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, ilgili vakıf ve dernek temsilcileri görev alanlarına giren konularda, oy hakkı olmaksızın **görüşleri alınmak üzere toplantılara davet edilebilirler.**" hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; dava konusu İstanbul Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin 11.02.2016 tarih ve 2016/2-8 sayılı kararıyla kabul edilen ve 24.09.2016 tarihinde yürürlüğe giren "Öğrenci ve Personel Servis Taşımacılığı Yönergesi"nin 5. maddesinin; 1/e bendi, 1/h bendi, 6. maddesinin 5/a-2 bendi, 8. maddesinin 1/b-5 bendi, ek 1 numaralı taahhütname ve ek 2 idari yaptırım cetvelinin iptali istemiyle bakılan davanın açılmış olduğu, dava konusu Öğrenci ve Personel Servis Taşımacılığı Yönergesi'nin 6. maddesinin 5/a-2 bendinde; "Yaş sınırını dolduran taşıtların yerine alınacak ve satın alma/devir yoluyla elde edilen taşımacılık izinleri için kullanılacak taşıtlar 0-6 yaş aralığında olacak (hibrit 0-8, elektrikli 0-10 yaş aralığında olacak)" hükmünün yer aldığı, uygulamadaki diğer Yönergelerdeki araç yaş hadlerinin; Özel Halk Otobüsleri Yönergesinin 13. maddesinin 1. fıkrasında; "Otobüs, çift katlı otobüs ve midibüs tipi Özel Halk Otobüsleri, taşımacılığa ilk defa başlarken (0-5) yaşında alçak taban ve engelli erişimine uygun; Araç İmal Montaj ve Tadil Yönetmeliği ve ilgili tüm mevzuat ve teknik talimatnamelerde belirtilen şartları haiz araçlarla hizmete başlar ve bu araçlar **15 yaş** sonuna kadar kullanılabilir." denilerek düzenlendiği, Minibüs Yönergesi'nin 11. maddesinin 1. fıkrasının a bendinde de; "Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra her hangi bir nedenle taşımacılığa alınacak Minibüsler **0-10 yaş** aralığında olacak ve en fazla 0-10 yaşına kadar kullanılabilir." denerek düzenlenmiş olduğu, bu durumda söz konusu yönergedeki yaş haddi düzenlemesi ile Özel Halk otobüsü ve Minibüs Yönergelerindeki düzenlemeler karşılaştırıldığında; öğrenci ve personel taşımacılığı yapan ve bu taşımacılığı sabah ve akşam seferi olmak üzere iki kerede tamamlayan servis araçlarına 0-6 yaş hadlerinin öngörülüp gün içinde yaklaşık on-on iki saat trafikte kalan araçlarda 10-15 yaş hadlerinin öngörülmesinin hakkaniyete uygun olmadığı, ayrıca altı yıldan sonra araçlarını değiştirmek zorunda olan taşımacıların, söz konusu yaş düzenlemesinden mağdur olacakları da kuşkusuzdur.

Yönergenin eki niteliğindeki Öğrenci ve Servis Taşımacılığı Taahhütnamesi'ni imzalayacak kişilerin, "Servis taşımacılığı faaliyetini, Öğrenci ve Personel Servis Taşımacılığı Yönergesi hükümlerine uygun şekilde yürüteceğimi, bu yönergeye dayalı olarak tarafıma verilen ve verilecek

T.C.
İSTANBUL
4. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/2056

Servis Taşımacılığı Yetki Belgesi, Servis Taşımacılığı Kartı, Güzergah Kullanım İzin Belgesi ve Toplu Taşıma Aracı Kullanım Belgesinin kazanılmış hak oluşturmayacağını kabul ettiğimi, verilen belgelerin iptal edilmesi veya verilen belgelerde değişiklik yapılması durumunda, daha önce alınan belgelere istinaden yeni belge talep edilemeyeceğini ve talepte bulunmayacağımı, bu yönerge ekindeki yaptırım cetvelinde belirlenen müeyyidelerin uygulanmasını kabul ettiğimi beyan ederim." olarak belirtilen taahhütnameyi imzalamaları gerektiği, söz konusu taahhütnamenin; Anayasa'nın 12. Maddesinde yer alan, "Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir." hükmüne ve Hak arama hürriyeti kenar başlıklı 36. Maddesinde yer alan; "Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir." hükmüne aykırı olduğu, buna göre böyle bir taahhüdün, taahhüdü imzalayacak kişileri zor duruma sokacağı şüphesizdir.

Kaldı ki; dava konusu Ukome kararının tüm İstanbul'un ulaşım hatlarını kapsayan bir karar olduğunun açık olması karşısında, yaklaşık On Beş Milyon kişinin yaşadığı bir metropolde, söz konusu Ukome kararında olduğu gibi tüm şehrin öğrenci ve personel servislerini ilgilendiren böyle önemli bir konuda yalnızca ilçe belediye temsilcilerinin katılımı değil, aynı zamanda yukarıdaki mevzuat hükümleri uyarınca, ilgili Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları, odalar, dernek ve vakıfların temsilcilerinin de görüşlerinin alınması gerekirken; davalı idare tarafından, yalnızca o ilçe sınırları içinde başlayıp yine aynı ilçe sınırları içinde biten ulaşım konuları bakımından ilçe belediye temsilcilerinin toplantıya katılmaları gerektiği, diğer durumlarda ilçe belediye temsilcilerinin katılımı şartının aranmadığı yolundaki savunmasında hukuki isabet bulunmamıştır.

Öte yandan, dava konusu işlemin uygulanması halinde, davacının telafisi güç veya imkansız zararı doğacağı açıktır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin; uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 Sayılı Kanununun 27.maddesi uyarınca teminat alınmaksızın **yürütülmesinin durdurulmasına**, kararın tebliğinden itibaren 7 gün içerisinde Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz yolu açık olmak üzere 03/02/2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
HALİT BAŞYURT
38004

Üye
ALİ ÇELENK
191830

Üye
DİLARA KAYA
192877

